

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.389/2024/7.

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Bf.III.389/2024. számú büntetőügyben Szegeden, 2024. november 4. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

végzést:

Az emberkereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt *ifj. Terhelt1 és társai* ellen indított büntetőügyben a Gyulai Törvényszék 2024. április 5. napján kihirdetett 19.B.73/2024/9. számú ítéletének fellebbezés folytán felülbírált részét *helybenhagyja*.

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] A Gyulai Törvényszék a 2024. április 5. napján kihirdetett 19.B.73/2024/9. számú ítéletével a 2022. március 8. napjától 2023. július 7. napjáig előzetes fogva tartásban volt, ezt követően 2023. december 5. napjáig bűnügyi felügyelet hatálya alatt álló, majd 2023. december 6. napjától ismételen előzetes fogva tartásban lévő *ifj. Terhelt1* I. rendű vádlottat folytatólagosan, társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés a) pont 2. és 3. fordulat, b) pont 1. és 2. fordulat, (4) bekezdés 1. fordulat, (5) bekezdés d) pont] és bűnsegédként elkövetett kitarottság büntette [Btk. 202. §] miatt – halmazati büntetésül – 4 év 6 hónap szabadságvesztésre és mellékbüntetésül 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy az I. rendű vádlott – pártfogó felügyelet elrendelése és külön magatartási szabály előírása mellett – legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható. A Gyulai Járásbíróság 6.Fk.160/2019/148. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hónap – végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztés végrehajtását elrendelte. A törvényszék rendelkezett továbbá az I. rendű vádlott által előzetes fogva tartásban és bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámításáról, a vagyonekmozgásáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú bíróság a vagyonekmozgással kapcsolatos rendelkezések körében a Gyulai Rendőrkapitányság bűnjelkezelője által nyilvántartott és az összesített bűnjeljegyzék 32. sorszáma alatt kezelt, az cég1 őrizetében hagyott, B100007472371 KBR azonosító számú,

14 karátos lemez gyűrűre (súlya: 3,5 gramm, zálogjegy: szám_2); 33. sorszám alatt kezelt, az cég1 őrizetében hagyott, B100007472383 KBR azonosító számú, 14 karátos zöld köves gyűrűre (súlya: 8,3 gramm, zálogjegy: szám); valamint 34. sorszám alatt kezelt, az cég1 őrizetében hagyott, B100007472395 KBR azonosító számú, 14 karátos női gyűrűre (súlya: 10,9 gramm, zálogjegy: szám_3) vagyonekobjást rendelt el.

[3] A törvényszék ítélete id. Terhelt1 II. rendű vádlott és terhelt_3 rendű vádlott vonatkozásában 2024. április 5. napján jogerőre emelkedett.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben – ifj. Terhelt1 I. rendű vádlottat érintően – az cég1 vagyoni érdekelt jogi képviselője jelentett be fellebbezést a nyomozás során lefoglalt és a vagyoni érdekelt őrizetében hagyott három darab arany ékszer vonatkozásában elrendelt vagyonekobjás miatt, a vagyonekobjás pénzüsszegben kifejezve történő elrendelése érdekében.

[5] Az cég1 vagyoni érdekelt jogi képviselője a fellebbezésének indokolásában rögzítette, hogy az cég1 a kézizálog fedezete mellett nyújtott pénzkölcsön – zálogkölsön – nyújtására vonatkozó pénzügyi szolgáltatás során kiemelt közvetítője a cég_2-nek. A zálogjegyeken szereplő és vagyonekobjással érintett zálogtárgyak az I. rendű vádlott részére nyújtott pénzkölcsön kézizálog fedezetét képezik, a pénzkölcsön nyújtására pedig jóhiszeműen, ellenérték fejében került sor. A jogi képviselő érvelése szerint, amennyiben a pénzkölcsön visszafizetése nem történik meg, úgy azt – mint tartozást – az cég1 vagyoni érdekelt köteles átvállalni, a pénzkölcsönt pedig az adós helyett köteles megfizetni a cég_2. részére, melynek következtében a vagyoni érdekelt válik zálogjogosulttá, és a zálogtárgyakat értékesítheti, az értékesítés ellenértékéből pedig kielégítheti a követelését. A vagyoni érdekelt jogi képviselője végezetül rámutatott arra, hogy a zálogtárgyakra elrendelt vagyonekobjás a vagyoni érdekelt jóhiszeműen, ellenérték fejében nyújtott szolgáltatásának fedezeti elvonását eredményezné, ezért arra tett indítványt, hogy az ítéltábla a vagyonekobjást pénzüsszegben kifejezve rendelje el.

[6] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.1/2024/23. számú átiratában a vagyoni érdekelt jogi képviselőjének fellebbezését nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint a rendelkezésre álló adatok egybehangzóak abban a tekintetben, hogy ifj. Terhelt1 I. rendű vádlott az ékszereket a bűncselekményekből származó bevételeiből vásárolta, így azok – mint a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyon helyébe lépő vagyonelemek – vagyonekobjás alá esnek. Kézizálog szerződés alapján a zálogjogosult (zálogtartó) jóhiszeműen és ellenérték fejében nem a zálogtárgy tulajdonjogát, hanem annak csak egy részjogosítványát, a vagyontárgy feletti birtokhoz való jogot szerzi meg. Tekintettel arra, hogy a vagyonekobjás pénzüsszegben kifejezve történő elrendelésének törvényi feltételei jelen esetben nem állnak fenn, így a fellebbviteli főügyészség képviselője összességében azt indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálattal érintett részét hagyja helyben.

[7] A fellebbviteli főügyészség átiratára tett észrevételében az cég1 vagyoni érdekelt jogi képviselője kifejtette, hogy a zálogjegyeken szereplő kiváltási határidők időközben lejártak, így a vagyoni érdekelt a pénzkölcsön összegét és annak kamatait megfizette a cég_2. részére. Erre figyelemmel az cég1 az új zálogjogosult a vagyonekbezárással érintett vagyontárgyak vonatkozásában, vagyis a továbbiakban már nem „csak” zálogtartó. A jogi képviselő érvelése szerint a vagyontárgyak a vagyoni érdekelt zálogjogával, így követelésével terheltek, annak keletkezése kapcsán az cég1 jóhiszeműen járt el, és a követelését ellenérték fejében szerezte, mivel azt a korábbi zálogjogosult részére megfizette. Emellett vagyon alatt valamely személy jogosultságainak és kötelezettségeinek összességét kell érteni, így a vagyoni érdekelt vagyontárgyak tekintetében fennálló kézizálogjoga is vagyonnak minősül. Mindezek alapján az cég1 jogi képviselője továbbra is azt indítványozta, hogy az ítéltábla a vagyonekbezárást pénzüsszegeben kifejezve rendelje el.

[8] A vagyoni érdekelt jogi képviselője által bejelentett fellebbezés alaptalan, a fellebbviteli főügyészség átiratában kifejtettek helytállóak.

[9] A Békés Vármegyei Főügyészség és ifj. Terhelt1 I. rendű vádlott a nyomozás során – 2023. június 29. napján – egyezsége kötöttek, amelyet az elsőfokú bíróság az ügyben 2024. március 28. napján megtartott előkészítő ülésen jóváhagyott, így az I. rendű vádlott bűnösségének megállapítását a bűnösség beismerésére, az egyezség jóváhagyására és az ügyiratok tartalmára alapította [Be. 736. § (2) bekezdés].

[10] Egyezsége irányuló eljárás esetén nincs helye fellebbezésnek a bűnösség megállapítása; a Be. 736. § (2)–(3) bekezdése szerint megállapított, a váddal egyező tényállás és minősítés; a Be. 736. § (3) bekezdése szerint megállapított büntetés, illetve intézkedés neve, valamint mértéke, vagy tartama és az ítéletnek a Be. 736. § (3) bekezdése szerint megállapított egyéb rendelkezése

miatt. A fellebbezésben az (1) bekezdés korlátai között lehet új tényt állítani és új bizonyítékokra hivatkozni [Be. 738. § (1) és (2) bekezdése].

[11] Az elsőfokú bíróság által jóváhagyott egyezség a vagyonekbezárással összességére nem terjedt ki, így a vagyoni érdekelt jogi képviselőjének fellebbezése nem ütközik a Be. 738. § (1)-(2) bekezdéseiben írt korlátokba, annak előterjesztésére tehát – a Be. 583. § (3) bekezdés b) pontjára és a Be. 581. § g) pontjára figyelemmel – joghatályosan került sor.

[12] A LXV. Fejezetben meghatározott egyezség alapján folytatott bírósági eljárásra e törvény rendelkezéseit az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni [Be. 731. § (1) bekezdés]. Eltérő rendelkezés hiányában, a Be. 731. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Be. 590. § (3) bekezdése kimondja, hogy amennyiben a fellebbezést kizárólag az 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül. Miként pedig arra az ítéltábla a fentiekben már utalt, jelen esetben a vagyoni érdekelt jogi képviselőjének fellebbezése – a Be.

581. § g) pontjában írt keretek között – a Be. 583. § (3) bekezdés b) pontja alapján kizárólag az elsőfokú ítéletnek az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgyát képező rendelkezését, az I. rendű vádlottal szembeni vagyonekobjás elrendelését támadja [Be. 671. § 12. pont]. Mindezek alapján tehát az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül [korlátozott felülbírálat].

[13] A korlátozott felülbírálat ugyanakkor kiterjedt a Be. 590. § (5), (5a) és (7) bekezdéseiben, valamint a Be. 738. § (4)-(6) bekezdéseiben írtak vizsgálatára is, melynek eredményeként a másodfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy egyrészt a törvényszék nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amelyre figyelemmel az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kellene helyezni, másrészt pedig az I. rendű vádlott felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének sem volt helye.

[14] A korlátozott felülbírálat körében a másodfokú bíróság nem észlelt olyan körülményt sem, amelyre figyelemmel az egyezség jóváhagyása megtagadásának lett volna helye [Be. 734. § (1) bekezdés]; ífj. Terhelt I. rendű vádlottnak az egyezség jóváhagyásának következményeiről történt kioktatása teljeskörű volt [Be. 732. § (2) bekezdés]; az I. rendű vádlott pedig az egyezséggel egyezően beismerte a bűnösségét és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról, mely nyilatkozatok aggálymentesek voltak [Be. 732. § (3) bekezdés]. Mindezek alapján tehát törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vármegyei főügyészség és az I. rendű vádlott között létrejött egyezséget jóváhagyta.

[15] Figyelemmel arra, hogy a fellebbezéseket kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be, ezért a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította [Be. 591. § (2) bekezdés a) pont].

[16] Az elsőfokú bíróság az ítéletében a vád szerinti tényállástól, minősítéstől és a Be. 424. § (2) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott indítványoktól nem tért el [Be. 736. § (3) bekezdés].

[17] A vagyoni érdekelt jogi képviselője a fellebbezésében lényegét tekintve azt sérelmezte, hogy a törvényszék – a vagyonekobjás pénzösszegben kifejezve történő elrendelése helyett – vagyonekobjást rendelt el az cég1 birtokában lévő azon ékszerekre, amelyek az I. rendű vádlott részére nyújtott pénzkölcsön fedezetét képezik.

[18] Az elsőfokú bíróság által – a vád szerinti tényállással egyezően – megállapított és a fentiekben írtakból következően megalapozottságát illetően a másodfokú bíróság által nem vizsgált tényállás szerint ífj. Terhelt I. rendű vádlott az I. és II/2. tényállási pontokban írt bűncselekmények elkövetése révén 10.544.079,- Ft-tal gazdagodott {elsőfokú ítélet [30], [43] és [50] bekezdései}.

[19] Miként arra a törvényszék az ítéletének [73] bekezdésében utalt, a nyomozás során lefoglalt és az cég1 vagyoni érdekelt birtokában lévő – 32-34. sorszám alatt kezelt – ékszereket ifj. Terhelt1 I. rendű vádlott az általa elkövetett bűncselekményekből származó bevételeiből vásárolta meg. Az I. rendű vádlott a bűnös eredetű vagyonból megvásárolt ékszerekre utóbb záloghitelt vett fel, azok tehát – mint a pénzkölcsön fedezetül szolgáló zálogtárgyak – így kerültek a vagyoni érdekelt birtokába.

[20] Az elsőfokú bíróság helytálló indokolással mutatott rá arra, hogy vagyonelkobzást kell elrendelni egyrészt arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett, másrészt pedig azon vagyonra is, amely a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyon helyébe lépett [Btk. 74. § (1) bekezdés a) és d) pont].

[21] Miként arra az ítéltábla a fentiekben már utalt, az ügyiratok tartalma alapján egyértelműen megállapítható, hogy a fellebbezéssel érintett – az cég1 birtokában lévő – zálogtárgyak olyan vagyonelemek, amelyeket ifj. Terhelt1 I. rendű vádlott az általa elkövetett bűncselekményekből származó – bűnös eredetű – bevételeiből vásárolt meg, ekként tehát azok a bűncselekmények elkövetése során szerzett vagyon helyébe lépő értéktárgyak, így a törvény kötelező érvényű rendelkezése alapján vagyonelkobzás alá esnek.

[22] A vagyoni érdekelt jogi képviselője a fellebbezésében azt indítványozta, hogy a vagyonelkobzás elrendelésére – a zálogjegyeken szereplő becsérték és a vagyoni érdekeltet megillető összeg különbözetére – pénzösszegben kifejezve kerüljön sor. A vagyonelkobzás pénzösszegben kifejezve történő elrendelésére ugyanakkor kizárólag akkor kerülhet sor, ha a vagyonelkobzás alá eső vagyon már nem lelhető fel; a vagyonelkobzás alá eső vagyon az egyéb vagyontól nem különíthető el, vagy az elkülönítése aránytalan nehézséget okozna; továbbá a 74. § (5) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben [Btk. 75. § (1) bekezdés].

[23] A rendelkezésre álló adatok tanúsága szerint a nyomozás során lefoglalt és vagyonelkobzás alá eső egyes vagyonelemek (ékszerek) holléte ismert, és azok az I. rendű vádlott egyéb vagyonától aggálytalanul elkülöníthetők, így a Btk. 75. § (1) bekezdés a)-b) pontjaiban írt esetkörök nyilvánvalóan nem állnak fenn.

[24] Emellett a vagyonelkobzást arra a vagyonra nézve is pénzösszegben kifejezve kell elrendelni, amelyet jóhiszeműen, ellenérték fejében szereztek [Btk. 75. § (1) bekezdés c) pont és Btk. 74. § (5) bekezdés b) pont].

[25] Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság hiánytalan és helyes indokolással állapította meg azt, hogy kézizálogjog esetén a zálogjogosult jóhiszeműen és ellenérték fejében nem a zálogtárgy feletti tulajdonjogot, hanem kizárólag a zálogtárgy birtokát, illetve

az e feletti hatalmat – vagyis a tulajdonjog egyik részjogosítványát – szerzi meg [Ptk. 5:89. § (2) bekezdés a) pont és 5:106. § (1) bekezdés]. Figyelemmel tehát arra, hogy a vagyoni érdekelt nem a vagyonekhozással érintett zálogtárgyak tulajdonjogát szerezte meg jóhiszeműen és ellenérték fejében, így a vagyonekhozás pénzösszegben kifejezve történő elrendelésére ezen okból sem kerülhetett sor, ezen rendelkezés alkalmazását pedig nyilvánvalóan nem alapozza meg önmagában az a megfontolás, hogy ezáltal a vagyoni érdekelt követelése egyszerűbb módon nyerjen kielégítést. Megjegyzést érdemel ugyanakkor e körben, hogy – miként arra átiratában a fellebbviteli főügyészség képviselője helytállóan utalt – a vagyonekhozásra tekintettel a zálogszerződés alapján a zálogtárgyakból történő közvetlen, más igényeket megelőző kielégítésének lehetősége megszűnik ugyan, a hiteltartozás kiegyenlítése iránti kötelmi jogi igény azonban továbbra is érvényesíthető a zálogkötelezettrel szemben.

[26] Mindezek alapján tehát helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az e körben irányadó – mérlegelést nem tűrő – jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel az I. rendű vádlott tulajdonát képező, azonban az cég1 vagyoni érdekelt birtokában lévő ékszerekre nézve vagyonekhozást rendelt el.

[27] A fentiekben kifejtettekből következően az ítéltábla a vagyoni érdekelt jogi képviselője által bejelentett fellebbezést alaptalannak találta, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – helybenhagyta.

[28] Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. § (1)-(2) bekezdésein alapul.

Szeged, 2024. november 4.

dr. Nagy Erzsébet
a tanács elnöke

dr. Kóbor Jenő
előadó bíró

dr. Katona Dorottya
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.III.389/2024/7. számú végzése és a Gyulai Törvényszék 19.B.73/2024/9. számú ítéletének jelen végzés folytán felülbírált része a mai napon jogerőre emelkedett.

Szeged, 2024. november 4.

dr. Nagy Erzsébet
a tanács elnöke

